

DANUTA OPOZDA

WSPOMNIENIE O KS. PROFESORZE JÓZEFIE WILKU SDB W DZIESIĄTĄ ROCZNICĘ ŚMIERCI

We wrześniu 2013 r. minęła dziesiąta rocznica śmierci ks. dr hab. Józefa Wilka, prof. KUL, salezjanina, prodziekana Wydziału Nauk Społecznych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, kierownika Katedry Pedagogiki Rodziny (najpierw w Instytucie Teologii Pastoralnej na Wydziale Teologii, potem w Instytucie Pedagogiki KUL), pedagoga, duszpasterza rodzin i duszpasterza akademickiego. Rocznicą tą jest okazją do wspomnienia osoby Księdza Profesora, a w tym miejscu przedstawienia chociażby biogramu Profesora.

Józef Wilk urodził się 23 czerwca 1937 r. w Malawie koło Rzeszowa. W 1954 r. wstąpił do nowicjatu salezjańskiego w Kopcu k. Częstochowy, gdzie w 1955 r. złożył pierwsze czasowe śluby zakonne¹. Następnie studiował filozofię (1955-1958) i odbył praktykę duszpastersko-pedagogiczną (1958-1961). W roku 1961 potwierdził swoją drogę powołaniową przez złożenie ślubów wieczystych. Dalszą naukę i formację zakonną kontynuował w Wyższym Seminarium Duchownym Towarzystwa Salezjańskiego w Krakowie. Święcenia kapłańskie przyjął z rąk ks. biskupa J. Groblickiego w 1965 r. Po rocznym wikariacie w Bychawie (diecezja lubelska) rozpoczął studia teologiczne w KUL w zakresie katechetyki i duszpasterstwa rodzin. Od tego czasu ks. Józef Wilk związał się z KUL-em i Lublinem już na stałe. W roku 1970 złożył egzamin magisterski, a ówczesny rektor KUL, ks. prof. Wincenty Granat zatrudnił go na etacie naukowo-dydaktycznym. Był to również początek poszukiwań

Dr hab. DANUTA OPOZDA, prof. KUL – Katedra Pedagogiki Rodziny, Instytut Pedagogiki KUL, Droga Męczenników Majdanka 70, 20-355 Lublin; e-mail: danan@kul.lublin.pl

¹ Zob. D. O p o z d a, *Wspomnienie śp. Księdza Profesora Józefa Wilka*, „Cywilizacja” 2003, nr 7, s. 7-10; *W służbie rodziny. Księga pamiątkowa z okazji 30-lecia pracy ks. prof. Józefa Wilka w KUL*, red. R. Bieleń, Warszawa: Wydawnictwo Salezjańskie 2000; *Wybrane zagadnienia teorii i praktyki pedagogiki rodziny. Pamięci Księdza Profesora Józefa Wilka SDB (1937-2003)*, red. B. Kiereś, M. Nowak, D. Opozda, Lublin-Kraków: Wydawnictwo Salezjańskie 2006.

badawczych i pogłębionych studiów nad małżeństwem i rodziną w kontekście teologii i pedagogiki. Pod kierunkiem ks. prof. Piotra Poręby w Katedrze Pedagogiki Rodziny na Wydziale Teologii napisał pracę doktorską, którą obronił w 1976 r. W latach 1980-1996 pełnił funkcję kierownika tejże Katedry. W 1987 r. został doktorem habilitowanym (praca habilitacyjna: *Znaczenie pierwszych doświadczeń dla religijnego wychowania małego dziecka w rodzinie*). Ksiądz prof. J. Wilk swoje zainteresowania naukowe skupiał na pedagogicznej problematyce rodziny i to w znacznej mierze zaważyło na podjęciu decyzji o zmianie wydziału. W 1996 r. został zatrudniony w Instytucie Pedagogiki na Wydziale Nauk Społecznych. Dzięki tej decyzji w Instytucie Pedagogiki, którym kierowała wówczas prof. dr hab. Teresa Kukołowicz, powstała Katedra Pedagogiki Rodziny, którą tworzył ks. prof. J. Wilk. W latach 1999-2003 pełnił też funkcję prodziekana Wydziału Nauk Społecznych KUL.

Ksiądz prof. J. Wilk w sposób wyjątkowy w swoim życiu wiązał pracę naukowo-dydaktyczną z przynależnością do rodziny salezjańskiej i posługą duszpasterską. Związki te dotyczyły tak spraw drobnych, jednostkowych czy indywidualnych, jak i spraw społecznie istotnych dla zgromadzenia zakonnego, środowiska uniwersyteckiego czy społeczności uczonych. Jako salezjanin dwukrotnie uczestniczył (1984, 1990) w Kapitulie Generalnej Księży Salezjanów w Rzymie, jako profesor Instytutu Pedagogiki był członkiem Uniwersyteckiej Komisji Akredytacyjnej, jako ksiądz od ponad trzydziestu lat był opiekunem duszpasterstwa akademickiego Quo Vadis przy parafii salezjańskiej w Lublinie.

Pracę naukowo-dydaktyczną najczęściej sprowadza się wymiennie do liczby publikacji, zorganizowanych konferencji, wyjazdów naukowych, liczby magistrów i doktorów. Jeśli chodzi o ks. prof. Wilka, mając na uwadze tylko ostatni okres jego życia, warto wymienić takie publikacje, jak: *Współczesny wychowawca w stylu księdza Bosko* (red., 1998), *Pedagogika rodziny* (2002), trzytomowa pozycja *W służbie dziecka* (red., 2003), ponadto napisał kilkadziesiąt artykułów związanych z problematyką wychowania w rodzinie. Był pomysłodawcą i inicjatorem konferencji, które wywarły wpływ na środowisko pedagogiczne i salezjańskie: symposium z okazji stulecia salezjanów w Polsce pt. „Współczesny wychowawca w stylu księdza Bosko” (1998), symposium pedagogiczne pt.: „Dziecko w XX wieku. Rozrachunek ze stuleciem dziecka” (2000), sesja naukowa zorganizowana w dziesiątą rocznicę śmierci ks. prof. Piotra Poręby (2001) połączona z nadaniem imienia ks. prof. P. Poręby Katedrze Pedagogiki Rodziny. Pod kierunkiem ks. prof. Wilka powstało kilkaset magisteriów, wypromował 13 doktorów.

Choć powyższe fakty są znaczące w życiu każdego człowieka oddanego uniwersytetowi, to jednak nie tylko one stanowią o wielkości osoby. Ksiądz prof. Józef Wilk był człowiekiem wielkiego formatu. Posiadał wiele zdolności i talentów, które rozwijał w swoim powołaniu. Przede wszystkim umiłował rodzinę i jej poświęcił swoje życie kapłańskie i działalność naukową. Wierny Bogu i Ojczyźnie w każdym miejscu i w każdej relacji realizował hasło Uniwersytetu, służąc drugiemu człowiekowi. Był zawsze jednoznaczny i otwarty w relacjach z innymi. Potrafił skupiać wokół siebie bardzo różnych ludzi i dostrzegać w nich dobro, a także ich radości i trudy. Trafne obserwacje i dyskrecja sprawiały, że wiele osób szukało u niego

wsparcia i porady. Studenci mieli zwyczaj zwracać się do niego „ojcze”, ponieważ traktował ich po ojcowsku – darzył studentów niezwykłą życzliwością i akceptacją, ale był też konsekwentny w stawianych wymaganiach. Jego cierpliwość i serdeczność szły w parze ze skutecznością działania. Był bardzo oddany sprawom Uniwersytetu, rodzinie, młodzieży. Umiał zmierzyć się z niejedną trudnością i problemem. Nie lubił narzekać i wypominać słabości, przede wszystkim koncentrował się na tym, co pozytywne, ponieważ uważał, że to właśnie stanowi o rozwoju człowieka, rodziny czy społeczności uniwersyteckiej.

Ksiądz prof. Wilk był wzorem wychowawcy. Ideał wychowawczy Jana Bosko realizował w swoim życiu. Było to niezwykle ważne świadectwo dla studentów przygotowujących się do pracy pedagogicznej. Swoją obecność w Instytucie Pedagogiki Ksiądz Profesor wiązał przede wszystkim z pracą w kierowanej przez siebie Katedrze Pedagogiki Rodziny, której nadał merytoryczny kierunek. Określił podstawy koncepcyjne badań nad małżeństwem i rodziną, wyznaczył pola badawcze. Jego główne zainteresowania skupiały się wokół takich zagadnień, jak: katolicka nauka o małżeństwie i rodzinie, wychowanie w rodzinie do miłości, wolności, poszanowania przyrody, wychowanie religijne, patriotyczne, kultura pedagogiczna rodziców. Kontynuując myśl swojego nauczyciela, ks. prof. P. Poręby, wciąż rozwijał problematykę pedagogizacji rodziców. Pragnął też zawsze odpowiadać na potrzeby czasu. Ostatni tekst Księdza Profesora wygłoszony na konferencji w Piotrkowie Trybunalskim w maju 2003 r. dotyczył jakże ważnych problemów wychowania w rodzinie w kontekście pluralizmu aksjologicznego. W ostatnim czasie więcej miejsca w swojej pracy naukowej pragnął poświęcić metodologicznym aspektom pedagogiki rodziny jako subdyscypliny pedagogicznej. Opracował pierwszy program specjalizacji pedagogiki rodziny. I chociaż wiele rzeczy pozostawił w toku przygotowań, to jednak w wymiarze naukowym i dydaktycznym sformułował założenia i wskazania istotne dla kierunku i stylu pracy Katedry.

Ksiądz Profesor złożony ciężką chorobą, do końca uczył, jak dobrze żyć. Stał się Mistrzem dla wielu i w wielu aspektach życia. Odchodził tak jak żył: z pokorą i spokojem, oddany woli Bożej. Mimo upływu czasu, pamięć i wdzięczność Panu Bogu za ks. prof. Józefa Wilka wciąż pozostaje żywa.

MARIA BRAUN-GAŁKOWSKA

WSPOMNIENIE O BRONISŁAWIE STROJNOWSKIEJ
WYGŁOSZONE W KOŚCIELE AKADEMICKIM KUL
PODCZAS UROCZYSTOŚCI POGRZEBOWYCH
W DNIU 2 MARCA 2013

Niewiaścę dzielną któż znajdzie? Jej wartość przewyższa perły.

Serce małżonka jej ufa. [...] Powstają synowie [...] by ją sławić.

Wstaje, gdy jeszcze jest noc, i żywność rozdziela domowi.

Otwiera dłoń ubogiemu, do nędzarza wyciąga swe ręce.

Otwiera usta z mądrością, na języku jej miłe nauki.

Strojem jej siła i godność, do dnia przyszłego się śmieje.

Te słowa z Księgi Przysłów dobrze pasują do dzisiejszego dnia i do Bronisławy Strojnowskiej, dla której zgromadziliśmy się tutaj – tak jak gromadziła nas za życia bardzo wiele razy.

Niewiaścę dzielną któż znajdzie?
Serce małżonka jej ufa.

Bronia Strojnowska była dzielna już w bardzo młodym wieku, kiedy została wywieziona na roboty do Niemiec. Po wojnie przyjechała na studia na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Tutaj poznałyśmy się pół wieku temu i tyle też lat trwa nasza przyjaźń, która przeszła przez pokolenia i do dzisiaj jej dzieci – już dawno nie dzieci – mówią do mnie: „ciociu”, bo przyjaźń jest jak wino – im starsza, tym wyborniejsza.

W Lublinie spotkała swojego męża, Jerzego Strojnowskiego, który przez 43 lata był profesorem Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego i tu zostali razem na zawsze. Przez wiele lat byli bardzo kochającym się małżeństwem, a że małżeństwo jest je-